

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/36/2025
Identifikačné číslo spisu:	1213216154
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1213216154.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti ERS Holding, spol. s r.o., Bratislava, Šamorínska 10, IČO: 35702982, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária DE IURE s.r.o., Bratislava, Šamorínska 10, IČO: 55792031, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, Pribinova 2, o náhradu škody, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (predtým na Okresnom súde Bratislava II) pod sp. zn. B2-17C/2/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. júna 2024 sp. zn. 16Co/169/2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. júna 2024 sp. zn. 16Co/169/2020 v II. výroku o trovách konania z r u š u j e a v e c m u v rozsahu zrušenia v r a c i a na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 25. mája 2020 č. k. 17C/2/2019-218 I. pripustil zmenu žaloby jej rozšírením o nárok na úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 11 518,18 eura od 22. februára 2010 do zaplatenia; II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 9 958,18 eura spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 9 958,18 eura od 11. mája 2010 do zaplatenia; III. vo zvyšnej časti žalobu zamietol; IV. žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 73 %.

1.1. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa žalobou podanou 28. mája 2013 domáhala náhrady škody vo výške 11 518,18 eura z titulu nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní. Tvrdila, že 19. marca 2007 uzavrela s osobou vystupujúcou pod menom A. H. kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bolo motorové vozidlo K. K. za kúpnu cenu 300 000 Sk, t. j. 9 958,18 eura, ktorú pri podpise zmluvy zaplatila v hotovosti. Vozidlo bolo následne evidované na žalobkyňu. Z dôvodu jeho nevyhovujúceho technického stavu zabezpečila žalobkyňa opravu, pri ktorej bola vymenená prevodovka, za čo bola vystavená faktúra na 1 560 eur. V čase, keď sa vozidlo

nachádzalo v autoservise, bolo zaistené príslušníkmi Policajného zboru. Metalografickým skúmaním bolo zistené, že ide o vozidlo odcudzené pôvodnému vlastníkovi G. B. 02. septembra 2006. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave II z 11. mája 2010 bolo vozidlo vydané H. U. ako osobe splnomocnenej na jeho prevzatie za poisťovňu Generali Versicherung AG, ktorá vyplatila poistné plnenie za odcudzené vozidlo. Sťažnosť žalobkyne proti tomuto uzneseniu prokuratúra zamietla. Žalobkyňa sa následne domáhala náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., keďže mala za to, že vozidlo nadobudla dobromyseľne a že odňatím vozidla a jeho vydaním inému subjektu bolo zasiahnuté do jej vlastníckeho práva.

1.2. Súd prvej inštancie poukázal na predchádzajúci procesný priebeh veci, najmä na to, že po zrušení predchádzajúcich rozhodnutí nižších súdov dovolacím súdom a následne odvolacím súdom bol viazaný právnym názorom, podľa ktorého policajný orgán pri vydaní vozidla nepostupoval v súlade s § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore. V nadväznosti na tento právny názor dospel k záveru, že policajný orgán mal vozidlo uložiť do úschovy, keďže vlastnícke právo k nemu bolo sporné, a mal vyzvať dotknuté osoby, aby si svoje práva uplatnili v občianskom súdnom konaní. Namiesto toho však vozidlo vydal splnomocnencovi poisťovne, pričom sám zaujal stanovisko k otázke vlastníctva, hoci táto otázka patrila do právomoci civilného súdu. Za rozhodujúce považoval, že v čase vydania vozidla si vlastnícke právo k nemu uplatňovali najmenej dva subjekty, a to žalobkyňa, ktorá bola zapísaná ako vlastník v evidencii vozidiel a disponovala kúpnu zmluvou, a poisťovňa Generali Versicherung AG, ktorá svoje právo odvodzovala od vyplateného poistného plnenia.

1.3. Súd prvej inštancie uzavrel, že v danej veci boli splnené všetky zákonné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, teda existencia nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Nesprávny úradný postup spočíval v tom, že policajný orgán vozidlo neuložil do úschovy, ale ho vydal osobe konajúcej za poisťovňu. Škodu videl súd v majetkovej ujme žalobkyne, predstavujúcej sumu, ktorú vynaložila na nadobudnutie vozidla. Príčinnú súvislosť vyvodil z toho, že ak by policajný orgán postupoval zákonným spôsobom a vec uložil do úschovy, nedošlo by k vydaniu vozidla tretej osobe a žalobkyňa by neutrpela tvrdenú majetkovú ujmu ešte pred vyriešením sporu o vlastnícke právo.

1.4. Pri určení výšky škody súd prvej inštancie vychádzal z toho, že za preukázanú možno považovať škodu vo výške 9 958,18 eura, teda vo výške kúpnej ceny vozidla. Mal za preukázané, že žalobkyňa túto sumu reálne vynaložila, a to aj napriek tomu, že finančné prostriedky odovzdala prostredníctvom svojho zamestnanca F. ktorý sa voči nej následne dopustil podvodného konania. Túto okolnosť nepovažoval za dôvod pre záver, že žalobkyňa škodu neutrpela. Naopak, nárok v časti 1 560 eur predstavujúci náklady na výmenu prevodovky považoval za nepreukázaný, keďže úhrada predmetnej faktúry nebola podľa jeho názoru v konaní preukázaná. Za nedôvodnú označil aj obranu žalovanej, podľa ktorej správnosť postupu policajného orgánu vyplývala už zo zamietnutia sťažnosti žalobkyne prokurátorom, keď zdôraznil, že súd je v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. oprávnený samostatne posudzovať, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

1.5. Na tomto základe súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel a priznal žalobkyni náhradu škody vo výške 9 958,18 eura spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 9 958,18 eura od 11. mája 2010 do zaplatenia, keď mal za to, že žalovaná sa dostala do omeškania okamihom vydania vozidla splnomocnencovi poisťovne. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

1.6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolania žalobkyne a žalovanej v poradí druhým rozsudkom z 18. júna 2024 sp. zn. 16Co/169/2020 rozhodnutie súdu prvej inštancie I. v napadnutom vo zvyšku žalobu zamietajúcim výroku potvrdil a v napadnutom vyhovujúcom výroku zmenil tak, že žalobu zamietal; II. žalovanej priznal proti žalobkyni plný nárok na náhradu trov konania.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení poukázal na § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. a § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore a zdôraznil, že so zreteľom na záväzný právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v uznesení z 26. septembra 2018 sp. zn. 5Cdo/15/2018 bolo v konaní už ustálené, že postup Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II pri vydaní zaisteného motorového vozidla bez jeho uloženia do úschovy a bez výzvy dotknutým subjektom na uplatnenie práva v civilnom procese bol nesprávnym úradným postupom. Predmetom ďalšieho posúdenia preto zostalo splnenie ďalších zákonných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia škody a príčinnej súvislosti medzi týmto nesprávnym úradným postupom a uplatnenou škodou.

2.2. V nadväznosti na to odvolací súd podrobne rozobral otázku príčinnej súvislosti, pričom vychádzal z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Zdôraznil, že príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou musí byť priama, bezprostredná a neprerušená; nestačí iba jej pravdepodobnosť ani sprostredkovaná väzba. Príčinou škody môže byť len taká okolnosť, bez ktorej by škodlivý následok nevznikol, pričom nemusí ísť o príčinu jedinú, musí však ísť o príčinu podstatnú. Z tohto hľadiska považoval za rozhodujúce, že ak by policajný orgán postupoval správne, predmetné motorové vozidlo by bolo uložené do úschovy a žalobkyňa aj poisťovňa Generali Versicherung AG by boli vyzvané, aby si svoje práva uplatnili v civilnom konaní. Až výsledok takého súdneho sporu by mohol dať odpoveď na otázku, komu patrí vlastnícke právo k vozidlu a komu má byť vozidlo vydané.

2.3. Odvolací súd preto dospel k záveru, že medzi nesprávnym úradným postupom a žalobkyňou uplatnenou škodou, spočívajúcou v hodnote motorového vozidla ako peňažnom ekvivalente tvrdeného vlastníckeho práva, absentuje príčinná súvislosť. Samotné vydanie vozidla poisťovni v dôsledku nesprávneho úradného postupu ešte nebolo priamou príčinou vzniku škody v žalovanej výške, keďže otázka vlastníctva vozidla zostala nevyriešená a mala byť predmetom samostatného súdneho konania. Odvolací súd zároveň uviedol, že žalobkyňa mala možnosť nezávisle od postupu policajného orgánu domáhať sa priamo proti poisťovni Generali Versicherung AG vydania vozidla, prípadne vydania bezdôvodného obohatenia, čo však neurobila. Uzavrel, že s prihliadnutím na subsidiárnu povahu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nemožno túto pasivitu prenášať na štát.

2.4. Na uvedenom základe odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny, hoci z iných dôvodov, a v napadnutom vyhovujúcom výroku ho podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol, keďže v posudzovanej veci nebol splnený jeden z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou škodou.

2.5. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, prípadne aj z § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Namietala, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

3.1. Žalobkyňa za prípustné považovala dovolanie predovšetkým podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 455 CSP, keď tvrdila, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a zároveň nerešpektoval jeho záväzný právny názor vyslovený v skoršom zrušujúcom uznesení vydanom v tej istej veci. V tejto súvislosti formulovala právnu otázku v podstate tak, či je nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, konkrétne príslušného útvaru Policajného zboru, taký postup, pri ktorom zaistenú vec vydá inej osobe uplatňujúcej si na ňu právo bez toho, aby ju uložil do úschovy, písomne to oznámil dotknutým osobám a vyzval ich, aby si v lehote 60 dní uplatnili vlastnícke alebo iné právo k zaistenej veci na súde. Tvrdila, že od vyriešenia tejto právnej otázky záviselo aj posúdenie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom policajného orgánu a vznikom

škody, pretože ak by policajný orgán postupoval zákonne podľa § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore a vozidlo uložil do úschovy, nedošlo by podľa nej k zásahu do jej tvrdeného vlastníckeho práva a ani k vzniku škody.

3.2. V nadväznosti na to žalobkyňa namietala, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku príčinnej súvislosti, keď dospel k záveru, že medzi nesprávnym úradným postupom a ňou uplatnenou škodou takáto súvislosť daná nie je. Mala za to, že práve nesprávny úradný postup policajného orgánu bol rozhodujúcou a bezprostrednou príčinou vzniku škody, a odvolaciemu súdu vytýkala, že uvedený záver relativizoval poukazom na možnosť domáhať sa ochrany priamo proti poisťovni Generali Versicherung AG. V tejto súvislosti namietala aj porušenie princípu dvojínštančnosti, keď mala za to, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na právnych záveroch, ktoré neboli predmetom riadneho posúdenia súdom prvej inštancie.

3.3. Žalobkyňa ďalej tvrdila, že vozidlo nadobudla dobromyseľne na základe kúpnej zmluvy uzavretej podľa Obchodného zákonníka, pričom ako vlastníčka bola evidovaná aj v evidencii motorových vozidiel. Z toho vyvodzovala, že policajný orgán nemohol bez ďalšieho autoritatívne uzavrieť otázku vlastníctva a vydať vozidlo inému subjektu bez postupu predpokladaného v § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore. V nadväznosti na uvedené žalobkyňa namietala aj nesprávnosť právneho záveru odvolacieho súdu, podľa ktorého sa mohla svojich nárokov domáhať priamo proti poisťovni Generali Versicherung AG, a to žalobou na vydanie motorového vozidla, prípadne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Mala za to, že takýto záver nemohol vylúčiť zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a odvolací súd ním neprípustne preniesol dôsledky nezákonného postupu orgánu verejnej moci na ňu ako poškodenú.

3.4. Žalobkyňa zároveň namietala, že odvolací súd sa riadne nevysporiadal s jej odvolacou námietkou, podľa ktorej bol výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie, znejúci „Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietal“, nezrozumiteľný, nejasný a neodôvodnený, respektíve nedôvodný. Mala za to, že odvolací súd uvedenú výhradu náležite nepreskúmal a neposkytol na ňu dostatočnú odpoveď. Rovnako konštatovala, že odvolací súd sa nevysporiadal ani s odvolacími dôvodmi vzťahujúcimi sa k skutočnej výške škody vzniknutej žalobkyňou v súvislosti s odňatím motorového vozidla.

3.5. Napokon žalobkyňa namietala aj nesprávne právne posúdenie rozsahu škody. Mala za to, že jej mala byť priznaná náhrada škody v celej uplatnenej výške 11 518,18 eur, teda nielen vo výške kúpnej ceny motorového vozidla 9 958,18 eura, ale aj vo výške 1 560 eur predstavujúcej hodnotu novej prevodovky.

3.6. V samostatnej rovine žalobkyňa napadla aj výrok o trovách konania. Namietala, že odvolací súd, rovnako ako pred ním súd prvej inštancie, pri rozhodovaní o trovách konania opomenul zohľadniť a osobitne rozhodnúť o trovách predchádzajúceho dovolacieho konania, hoci po zrušení skorších rozhodnutí dovolacím súdom bolo potrebné rozhodnúť aj o tomto nároku. V tejto súvislosti poukazovala na to, že v predchádzajúcom štádiu konania bola v dovolacom konaní úspešná, preto podľa jej názoru nebolo možné obmedziť rozhodovanie o trovách len na trovy prvoinštančného a odvolacieho konania po vrátení veci, ale bolo nevyhnutné vyporiadať aj trovy dovolacieho konania, ktoré predchádzalo novému rozhodnutiu vo veci.

3.7. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd rozhodnutia nižších súdov zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby sám vo veci rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že sa plne stotožňuje s napadnutým rozhodnutím, pričom odvolací súd sa vysporiadal s tvrdeniami strán sporu a správne odôvodnil svoje rozhodnutie. Podľa jej názoru odvolací súd rešpektoval viazanosť názorom dovolacieho súdu, keď uviedol, že prvá podmienka náhrady škody je splnená. Podotkla, že existencia jednej z viacerých podmienok náhrady škody, ktoré musia byť kumulatívne naplnené, nepostačuje na úspech v spore. Žalovaná napokon uviedla, že okrem skutočnosti, že dovolanie si odporuje aj vo svojej logickej štruktúre a väzbe medzi dovolacími dôvodmi

podľa § 421 ods. 1 CSP, tak toto dovolanie ani nepoukazuje na žiadnu konkrétnu právnu otázku. Podané dovolanie tak považovala za neprípustné, resp. nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je čiastočne dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

I.

9. Dovolaiteľka síce prípustnosť svojho dovolania formálne vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a), prípadne aj písm. b) a c) CSP, avšak z obsahu dovolania, posudzovaného podľa čl. 11 ods. 1 a § 124 ods. 1 CSP, je zrejmé, že uplatnila aj námietky zodpovedajúce dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Išlo najmä o výhrady smerujúce k údajnému nerešpektovaniu viazanosti odvolacieho súdu právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 455 CSP, k nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozhodnutia, ako aj k tvrdenému porušeniu princípu dvojínštančnosti, keď podľa jej názoru odvolací súd založil svoje rozhodnutie na právnych záveroch, ktoré neboli predmetom riadneho posúdenia súdom prvej inštancie.

10. V hierarchii postupu dovolacieho prieskumu platí, že dovolací súd najprv skúma prípustnosť dovolania z dôvodu znátočnosti a až ak namietaný dôvod podľa § 420 CSP preukázaný nie je, pristúpi subsidiárne k prieskumu dovolacieho dôvodu spočívajúceho v správnosti právneho posúdenia veci (§ 421 CSP).

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého

rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

14. V posudzovanej veci dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti ani nepreskúmateľnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Rozsudok odvolacieho súdu spĺňa zákonné požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia a jeho dôvody sú zrozumiteľné tak po skutkovej, ako aj po právnej stránke. Odvolací súd v ňom jasne identifikoval, ktorú z podmienok zodpovednosti štátu za škodu považuje za nespĺnenú, akú právnu otázku pokladá za rozhodujúcu a z akých úvah vychádza pri závere, že medzi nesprávnym úradným postupom a žalobkyňou tvrdenou škodou absentuje príčinná súvislosť. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že odvolací súd nepovažoval za spornú samotnú existenciu nesprávneho úradného postupu, ale svoju pozornosť sústredil na ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti štátu, a to na existenciu priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a uplatnenou majetkovou ujmom.

14.1. Odvolací súd predovšetkým výslovne uviedol, že v konaní bolo už ustálené, že postup policajného orgánu pri vydaní zaisteného motorového vozidla bez jeho uloženia do úschovy a bez výzvy dotknutým subjektom na uplatnenie práva v civilnom procese bol nesprávnym úradným postupom. Následne zreteľne vysvetlil, že po vyriešení tejto otázky zostalo potrebné posúdiť splnenie ďalších kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, konkrétne existenciu škody a príčinnej súvislosti. Už týmto spôsobom odvolací súd dostatočne ozrejmil, z akého právneho rámca pri rozhodovaní vychádzal a prečo nepovažoval za potrebné znovu riešiť otázku nesprávneho úradného postupu, ale zameral sa na ďalší rozhodujúci predpoklad uplatneného nároku.

14.2. Za podstatné považuje dovolací súd to, že odvolací súd svoju úvahu o absencii príčinnej súvislosti nevyslovil len v rovine všeobecného konštatovania, ale ju aj konkrétne rozvinul. Podrobne uviedol, že ak by policajný orgán postupoval v súlade s § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, motorové vozidlo by bolo uložené do úschovy a žalobkyňa spolu s poisťovňou Generali Versicherung AG by boli vyzvané, aby si svoje práva uplatnili v civilnom konaní. Z toho vyvodil, že až výsledok takého civilného sporu by mohol vyriešiť otázku vlastníctva vozidla a určiť, komu má byť vozidlo vydané. Tým odvolací súd zrozumiteľne vysvetlil, prečo nepovažoval samotné nesprávne vydanie vozidla za bezprostrednú príčinu škody v žalovanej výške, ale len za okolnosť, ktorá nevyriešila spor o vlastníctvo zákonom predpokladaným spôsobom.

14.3. Odvolací súd sa súčasne vysporiadal aj s argumentáciou žalobkyne, podľa ktorej práve nesprávny úradný postup policajného orgánu priamo zasiahol do jej vlastníckeho práva a spôsobil jej škodu. K tejto námietke vysvetlil, že otázka vlastníctva motorového vozidla zostala nevyriešená a mala byť predmetom samostatného súdneho konania. V tejto nadväznosti uviedol aj to, že žalobkyňa mala možnosť nezávisle od postupu policajného orgánu domáhať sa ochrany svojho tvrdeného práva priamo voči poisťovni Generali Versicherung AG, či už žalobou na vydanie vozidla alebo žalobou z bezdôvodného obohatenia. Dovolací súd pritom zdôrazňuje, že bez ohľadu na správnosť alebo nesprávnosť tohto právneho názoru z pohľadu vecného posúdenia veci nemožno prehliadnuť, že odvolací súd ním reagoval na podstatu

sporu a svoje právne závery formuloval určito, zrozumiteľne a preskúmateľne.

14.4. Dovolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku žalobkyne, podľa ktorej sa odvolací súd riadne nevysporiadal s jej odvolacou výhradou smerujúcou proti výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie, znejúcemu „Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietal“, ani s odvolacími dôvodmi týkajúcimi sa výšky škody. Už z výroku súdu prvej inštancie v spojení s jeho odôvodnením bolo totiž bez pochybností zrejmé, v akej časti a z akých dôvodov bola žaloba zamietnutá, a to tak vo vzťahu k nároku na náhradu 1 560,- eur predstavujúcich náklady na výmenu prevodovky, ako aj vo vzťahu k ďalšiemu uplatnenému príslušenstvu. Nešlo preto o takú neurčitosť alebo nezrozumiteľnosť výroku, ktorá by mohla mať vplyv na preskúmateľnosť rozhodnutia. Pokiaľ odvolací súd tejto výhrade nevenoval samostatnú a podrobnú argumentáciu, zjavne ju nepovažoval za podstatnú pre rozhodnutie vo veci, čo v okolnostiach prejednávanej veci nemožno považovať za protiústavné alebo arbitrárne. Rovnako nemožno odvolaciemu súdu vytýkať, že sa podrobnejšie nezaoberal odvolacou argumentáciou žalobkyne k samotnej výške škody, keďže svoje rozhodnutie založil na závere o absencii príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou škodou; ak nie je splnený jeden z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu, ďalšie otázky rozsahu škody už nemôžu mať rozhodujúci význam pre výsledok sporu. Samotná nespokojnosť žalobkyne s rozsahom odpovede odvolacieho súdu preto procesnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá.

14.5. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu tvorí logický, vnútorne konzistentný a preskúmateľný celok. Odvolací súd dostatočne objasnil, prečo považoval za nesplnený predpoklad príčinnej súvislosti, reagoval na podstatnú argumentáciu žalobkyne a vysvetlil, z akých skutkových a právnych úvah pri svojom rozhodnutí vychádzal. Samotná skutočnosť, že žalobkyňa sa s jeho závermi nestotožňuje, považuje ich za nesprávne alebo očakávala podrobnejšiu odpoveď na jednotlivé čiastkové argumenty, procesnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá. Prípustnosť dovolania z dôvodu tvrdeného nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia preto daná nie je.

15. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Neostáva preto nič iné, než konštatovať, že v prejednávanej veci boli z tohto pohľadu odvolacím súdom splnené ústavnoprávne nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

16. Dovolateľka ďalej namietala, že v prejednávanej veci došlo k porušeniu princípu dvojinstančnosti konania, keď odvolací súd založil svoje rozhodnutie na právnych záveroch, ktoré neboli predmetom riadneho posúdenia súdom prvej inštancie, najmä pokiaľ išlo o úvahu, že žalobkyňa sa mohla domáhať ochrany svojho tvrdeného práva priamo voči poisťovni Generali Versicherung AG žalobou na vydanie motorového vozidla, prípadne žalobou z bezdôvodného obohatenia.

16.1. Dovolací súd tejto námietke neprisvedčil. Z obsahu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by ten založil svoje rozhodnutie na skutkových okolnostiach, ktoré neboli predmetom konania pred súdom prvej inštancie, alebo že by do konania vniesol nový samostatný skutkový základ, ku ktorému by sa žalobkyňa nemohla vyjadriť. Odvolací súd vychádzal z toho istého skutkového základu, z ktorého vychádzal aj súd prvej inštancie, teda z okolností nadobudnutia motorového vozidla žalobkyňou, jeho zaistenia, následného vydania splnomocnencovi poisťovne Generali Versicherung AG, ako aj z tvrdeného vzniku škody a jej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom policajného orgánu. To, že odvolací súd tento skutkový základ právne vyhodnotil odlišne od súdu prvej inštancie,

samo osebe porušenie princípu dvojínštancnosti nezakladá.

16.2. Odvolací súd totiž nezaložil svoje rozhodnutie na novej, dovtedy v konaní neotvorenej otázke, ale pri posudzovaní príčinnej súvislosti ako jedného zo zákonných predpokladov uplatneného nároku žalobkyne rozvinul vlastnú právnu úvahu o tom, že nesprávne vydanie vozidla nevyriešilo spor o vlastníctvo zákonom predpokladaným spôsobom a že žalobkyňa mala možnosť domáhať sa ochrany svojho tvrdeného práva aj voči subjektu, ktorému bolo vozidlo vydané. Táto úvaha nepredstavovala nový predmet konania ani nový skutkový základ rozhodnutia, ale iba doplňujúci argument podporujúci jeho nosný právny záver o absencii priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou škodou. Ani okolnosť, že súd prvej inštancie k tejto otázke nepristúpil rovnakým spôsobom, neznamená, že odvolací súd bol zbavený možnosti zaujať v medziach odvolacieho prieskumu vlastný právny názor a rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť.

16.3. Dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že princíp dvojínštancnosti neznamená, že odvolací súd je viazaný právnym posúdením veci súdom prvej inštancie alebo že nesmie doplniť jeho argumentáciu o ďalšie právne dôvody, pokiaľ vychádza z totožného skutkového základu a strany sporu neboli zbavené možnosti uplatniť svoju procesnú obranu. Odvolací súd môže rozhodnutie súdu prvej inštancie nielen potvrdiť, ale aj zmeniť, ak dospeje k odlišnému právnemu záveru. Samotná skutočnosť, že odvolací súd pri odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal aj na ďalšie právne dôsledky skutkového stavu, než aké akcentoval súd prvej inštancie, ešte neznamená, že jeho rozhodnutie je prekvapivé alebo že ním bola žalobkyňi odňatá možnosť účinne konať pred súdom.

16.4. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že odvolací súd v posudzovanej veci neporušil princíp dvojínštancnosti konania v intenzite zakladajúcej procesnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP. Žalobkyňa mala počas konania možnosť uplatňovať svoje skutkové aj právne tvrdenia k predmetu sporu, odvolací súd vychádzal z rovnakého skutkového základu ako súd prvej inštancie a jeho odlišné právne posúdenie veci nemožno bez ďalšieho stotožňovať s porušením práva na spravodlivý proces.

17. Dovolateľka v značnej časti dovolania namietala, že odvolací súd nerešpektoval viazanosť právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 455 CSP, keď po zrušení skorších rozhodnutí v tej istej veci dospel k záveru o nedostatku príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou škodou, a tým sa podľa jej názoru odklonil od záväzného právneho názoru vysloveného v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/15/2018.

17.1. Podľa § 455 CSP je súd, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu. Uvedená viazanosť sa však vzťahuje len na to, čo dovolací súd v zrušujúcom rozhodnutí skutočne právne vyriešil, teda na právne závery, na ktorých bolo založené zrušenie napadnutého rozhodnutia, nie na otázky, ktoré ponechal na ďalšie konanie a posúdenie nižším súdom. Rozsah viazanosti preto nemožno určovať podľa subjektívneho presvedčenia strany sporu o tom, aké dôsledky mal mať vyslovený právny názor pre ďalší priebeh konania, ale výlučne podľa obsahu zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu a právnych otázok, ktoré v ňom boli výslovne alebo nevyhnutne vyriešené.

17.2. Z obsahu uznesenia dovolacieho súdu sp. zn. 5Cdo/15/2018 v prejednávanej veci vyplýva, že dovolací súd za nesprávne považoval právne posúdenie otázky nesprávneho úradného postupu policajného orgánu. Výslovne uviedol, že Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava II nepostupovalo v súlade s § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, keď zaistené motorové vozidlo neuložilo do úschovy, nevyzvalo dotknuté osoby na uplatnenie ich práv v civilnom konaní, ale ho vydalo splnomocnenej osobe konajúcej za poisťovňu Generali Versicherung AG. Práve v tomto rozsahu dovolací súd založil zrušenie skoršieho rozhodnutia odvolacieho súdu. Zároveň však výslovne nevyslovil, že sú splnené aj ďalšie predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, teda vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a uplatnenou škodou.

17.3. Naopak, už z procesného výsledku skoršieho dovolacieho konania a z nadväzujúceho zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že po ustálení nesprávneho úradného postupu zostalo potrebné skúmať práve ďalšie kumulatívne podmienky zodpovednosti štátu za škodu. Dovolací súd teda predchádzajúcim rozhodnutím nevyriešil celú vec samu, ale odstránil nesprávny právny záver nižších súdov v jednej z podmienok zodpovednosti a otvoril priestor na to, aby v ďalšom konaní boli posúdené aj ostatné predpoklady uplatneného nároku. Ak odvolací súd po doplnení a opätovnom preskúmaní veci dospel k záveru, že v danej veci nie je splnená podmienka príčinnej súvislosti, neprekročil tým medze viazanosti podľa § 455 CSP, ale rozhodol o otázke, ktorú predchádzajúce zrušujúce rozhodnutie dovolacieho súdu nevyriešilo.

17.4. Nemožno preto prisvedčiť dovolateľke, že z právneho názoru dovolacieho súdu o existencii nesprávneho úradného postupu automaticky vyplýval aj záväzný záver o existencii príčinnej súvislosti. Ide o dva samostatné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, ktoré musia byť splnené kumulatívne. To, že medzi nimi môže existovať vecná súvislosť, ešte neznamená, že vyriešenie jednej z týchto otázok nevyhnutne predurčuje aj vyriešenie druhej. Posúdenie, či práve konkrétny nesprávny úradný postup bol priamou, bezprostrednou a právne relevantnou príčinou uplatnenej škody, predstavuje osobitnú právnu a skutkovú otázku, ktorou sa dovolací súd v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí nezaoberal spôsobom zakladajúcim viazanosť nižších súdov.

17.5. Dovolací súd zároveň neprehliadol, že dovolateľka vo svojej argumentácii prepájala otázku nesprávneho úradného postupu s otázkou príčinnej súvislosti tak, že podľa jej názoru už samotné nesprávne vydanie vozidla tretej osobe nutne znamenalo vznik škody. Takéto chápanie však v skutočnosti smeruje k polemike s právnym posúdením veci odvolacím súdom, nie k preukázaniu nerešpektovania viazanosti podľa § 455 CSP. Inak povedané, dovolateľka z nesúhlasu so záverom odvolacieho súdu o absencii príčinnej súvislosti vyvodzuje aj porušenie viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu, hoci skoršie zrušujúce rozhodnutie takýto záver odvolaciemu súdu nepredpisovalo.

17.6. Ani okolnosť, že odvolací súd pri odôvodnení svojho nového rozhodnutia uviedol aj úvahu o možnosti žalobkyne domáhať sa ochrany svojho tvrdeného práva priamo voči poisťovni Generali Versicherung AG, nezakladá porušenie § 455 CSP. Uvedená úvaha predstavovala súčasť argumentácie, ktorou odvolací súd podporil svoj nosný záver o absencii priamej príčinnej súvislosti a o subsidiárnej povahe zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Nešlo o popretie skoršie vysloveného právneho názoru dovolacieho súdu o nesprávnom úradnom postupe, ale o ďalší právny dôvod, na základe ktorého odvolací súd nepovažoval nárok žalobkyne za dôvodný.

17.7. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí rešpektoval viazanosť právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 455 CSP v tom rozsahu, v akom bola založená skorším zrušujúcim rozhodnutím. Z právneho názoru dovolacieho súdu prevzal a rešpektoval záver o existencii nesprávneho úradného postupu policajného orgánu; tým, že samostatne posúdil nesplnenie ďalšieho kumulatívneho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, teda príčinnej súvislosti, sa od tohto právneho názoru neodchýlil. Námietka dovolateľky o porušení viazanosti podľa § 455 CSP preto nie je dôvodná a ani z tohto hľadiska prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP založená nie je.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP].

19. Dovolateľka ďalej vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

20. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny substrát samotného

dovolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predostretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia, 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

21. Dovolateľka v súvislosti s označeným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP rovnako namietala nerešpektovanie záväzného právneho názoru vysloveného v skoršom zrušujúcom uznesení vydanom v prejednávanej veci (sp. zn. 5Cdo/15/2018) a z tohto dôvodu aj odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu reprezentovanej týmto rozhodnutím. Súčasne vymedzila identickú právnu otázku, akú predostrela už v predchádzajúcom dovolacom konaní, ktorého výsledkom bolo uvedené zrušujúce uznesenie.

21.1. Takto formulovaná dovolacia argumentácia však po materiálnej stránke nesmeruje k nastoleniu právnej otázky v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale v podstate opätovne k námietke porušenia viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 455 CSP. S touto námietkou sa dovolací súd už vysporiadal vyššie a uzavrel, že odvolací súd viazanosť právnym názorom dovolacieho súdu neporušil. Dovolateľka preto ani v tejto časti v skutočnosti neoznačuje takú právnu otázku, pri ktorej riešení by sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ale opätovne polemizuje s tým, ako odvolací súd v ďalšom konaní uchopil účinky skoršieho zrušujúceho uznesenia.

21.2. Napokon treba zdôrazniť, že odvolací súd otázku, ktorú dovolateľka opätovne predkladá, vyriešil v súlade so skorším rozhodnutím dovolacieho súdu, a teda v jej prospech. Zo záväzného právneho názoru vysloveného v uznesení sp. zn. 5Cdo/15/2018 totiž výslovne vychádzal a rešpektoval ho v tom, že postup policajného orgánu pri vydaní zaisteného motorového vozidla bez jeho uloženia do úschovy a bez výzvy dotknutým subjektom na uplatnenie práva v civilnom procese predstavoval nesprávny úradný postup. Uvedeným postupom teda odvolací súd nepoprel skorší právny názor dovolacieho súdu, ale ho naopak rešpektoval a prevzal do svojho právneho posúdenia.

21.3. Skutočnosť, že odvolací súd následne samostatne posúdil ďalší z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, teda existenciu príčinnej súvislosti, a v tejto otázke dospel k záveru nepriaznivému pre dovolateľku, nemožno stotožňovať s odklonom od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Nešlo totiž o riešenie tej istej právnej otázky odlišne od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ale o posúdenie inej právnej otázky, ktorú skoršie zrušujúce uznesenie dovolacieho súdu neriešilo spôsobom zakladajúcim viazanosť ani ustálenú rozhodovaciu prax pre účely § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

21.4. Z uvedených dôvodov dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP z dôvodu tvrdeného odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu daná nie je.

22. Dovolateľka prostredníctvom ďalšej právnej otázky (aplikujúc výkladové pravidlo uvedené v ustanovení § 124 ods. 1 CSP) v podstatnom namietala, že odvolací súd nesprávnym právnym posúdením veci fakticky „liberalizoval“ nezákonný postup policajného orgánu, keď napriek porušeniu § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. nepriznal žalobkyni ochranu voči štátu a odkázal ju na možnosť domáhať sa vydania motorového vozidla, prípadne bezdôvodného obohatenia voči poisťovni Generali Versicherung AG, s ktorou žalobkyňa nemala žiadny priamy právny vzťah. V podstate tým namietala, že takýto právny záver je nesprávny, pretože dôsledky nezákonného postupu orgánu verejnej moci nemožno prenášať na poškodeného a podmieňovať jeho úspech v spore vedením ďalšieho súdneho konania proti tretej osobe.

22.1. Ani takto formulovaná námietka však prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nezakladá. Odvolací súd totiž svoje rozhodnutie nezaložil na právnom závere, že by sa štát mohol zbaviť zodpovednosti už len tým, že poškodený má hypoteticky k dispozícii iné prostriedky ochrany. Nosným dôvodom napadnutého rozhodnutia bol záver, že v posudzovanej veci nebola preukázaná priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom policajného orgánu a žalobkyňou uplatnenou škodou, keďže otázka vlastníctva motorového vozidla zostala nevyriešená a mohla byť vyriešená len v samostatnom súdnom konaní. Úvaha dovolacieho súdu o možnosti žalobkyne domáhať sa vydania

motorového vozidla, resp. bezdôvodného obohatenia voči poisťovni Generali Versicherung AG, mala len podporný charakter a nadväzovala na jeho nosný záver o absencii príčinnej súvislosti a o subsidiárnej povahe zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

22.2. Dovolateľkou nastolená otázka preto v skutočnosti nevystihuje právny záver, na ktorom napadnuté rozhodnutie spočíva. Ide skôr o polemiku s jedným z argumentov odvolacieho súdu, navyše formulovanú v hypotetickej rovine. Takto postavená otázka je akademická a nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, keďže nesmeruje proti rozhodujúcemu právnomu dôvodu napadnutého rozsudku a jej zodpovedanie samo osebe by nemohlo privodiť zmenu alebo zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

23. Dovolateľka ďalej namietala nesprávne právne posúdenie otázky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom policajného orgánu a ňou uplatnenou škodou. Mala za to, že ak by policajný orgán postupoval v súlade s § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, predmetné motorové vozidlo by nebolo vydané tretej osobe, ale bolo by uložené do úschovy, pričom o vlastníckom práve k nemu by následne rozhodol súd. Tvrdila preto, že práve nesprávny úradný postup bol rozhodujúcou a bezprostrednou príčinou vzniku škody, ktorú vyjadřila hodnotou motorového vozidla a nákladmi vynaloženými na výmenu prevodovky.

23.1. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je kumulatívne splnenie viacerých podmienok, medzi ktoré patrí aj existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním orgánu verejnej moci a vznikom škody. O príčinnú súvislosť ide vtedy, ak škoda vznikla následkom nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, teda ak sú protiprávne konanie a škoda vo vzájomnom pomere príčiny a následku. Príčinná súvislosť je daná len vtedy, ak by škoda pri absencii protiprávneho konania nevznikla, pričom musí ísť o príčinu priamu, bezprostrednú a neprerušenú, nie iba sprostredkovanú. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť štátu za škodu nenastáva. Zároveň platí, že protiprávne konanie nemusí byť príčinou jedinou, postačuje však, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa na nepriaznivom následku podstatne podieľala (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/24/2011, ako aj rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/313/2009, 6MCdo/11/2010 a 7Cdo/27/2011).

23.2. V právnej teórii a ustálenej judikatúre sa príčinná súvislosť označuje ako priama väzba javov, v rámci ktorej jeden jav vyvoláva druhý. Rozhodujúca nie je len časová následnosť, ale najmä vecná súvislosť príčiny a následku, pričom časové hľadisko môže vecnú súvislosť len podporiť. Pri posudzovaní kauzálneho nexusu treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá skutočnosť ju v konkrétnom prípade vyvolala. V postupnom slede javov je síce každá príčina niečím vyvolaná a každý následok sa môže stať príčinou ďalšieho javu, zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo predchádza následku a vyvoláva ho. Vzhľadom na príčinu a následku musí byť preto priamy, bezprostredný a neprerušený; nestačí, ak je iba sprostredkovaný (porov. R 21/1992, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/126/2009 a 6MCdo/11/2010).

23.3. Príčinná súvislosť musí byť nielen tvrdená, ale aj bezpečne preukázaná, pričom bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje poškodeného. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je v zásade otázkou skutkovou a môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmou ako následkom a akou skutočnosťou ako príčinou sa má príčinná súvislosť zisťovať, a následné zhodnotenie, či v zistených okolnostiach ide o kauzálny nexus právne relevantný. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti má zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda, za ktorú je požadovaná náhrada, pretože príčinná súvislosť sa zisťuje práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného a konkrétnym konaním škodcu, s ktorým zákon spája zodpovednosť za škodu.

23.4. V prejednávanej veci preto bolo potrebné skúmať príčinnú súvislosť práve medzi nesprávnym úradným postupom policajného orgánu, spočívajúcim v tom, že zaistené motorové vozidlo nebolo

uložené do úschovy a bez postupu podľa § 21 ods. 9 zákona o Policajnom zbore bolo vydané tretej osobe, a konkrétnou škodou, ktorú žalobkyňa uplatnila, teda hodnotou motorového vozidla a nákladmi vynaloženými na výmenu prevodovky.

23.5. Odvolací súd vychádzal zo správneho východiska, že ak by policajný orgán postupoval zákonne, vozidlo by bolo uložené do úschovy a dotknuté osoby by boli vyzvané, aby si svoje práva uplatnili v civilnom konaní. Až výsledok takého sporu by mohol vyriešiť otázku vlastníctva vozidla a určiť, komu má byť vydané. Z toho potom logicky vyvodil, že samotné nesprávne vydanie vozidla tretej osobe ešte nepredstavovalo bezprostrednú príčinu škody vyjadrenej hodnotou vozidla ako ekvivalentom tvrdeného vlastníckeho práva žalobkyne.

23.6. Inak povedané, tvrdená škoda nebola priamym a automatickým následkom samotného porušenia § 21 ods. 9 zákona o Policajnom zbore, ale bola viazaná aj na ďalšiu právne rozhodujúcu otázku, a to komu v skutočnosti patrilo vlastnícke právo k vozidlu. Pokiaľ táto otázka nebola medzi dotknutými subjektmi vyriešená, nebolo možné bez ďalšieho uzavrieť, že žalobkyni vznikla škoda práve v dôsledku nesprávneho úradného postupu policajného orgánu.

23.7. Ani okolnosť, že vozidlo bolo evidované na žalobkyňu v evidencii motorových vozidiel a že doň investovala prostriedky na výmenu prevodovky, sama osebe nemohla založiť záver o existencii priamej príčinnej súvislosti. Tieto skutočnosti mohli mať význam pre posúdenie jej tvrdeného právneho postavenia alebo rozsahu ujmy, nie však pre prekonanie rozhodujúceho záveru, že škoda, ktorú si uplatnila, bola stále odvodená od nevyriešenej otázky vlastníctva vozidla.

23.8. Pokiaľ odvolací súd navyše uviedol, že žalobkyňa mala možnosť domáhať sa ochrany svojho tvrdeného práva aj priamo voči poisťovni Generali Versicherung AG žalobou na vydanie vozidla, prípadne žalobou z bezdôvodného obohatenia, išlo len o doplnujúcu úvahu podporujúcu jeho nosný záver o absencii priamej príčinnej súvislosti. Rozhodnutie odvolacieho súdu nestojí na tom, že by sa štát mohol zodpovednosti zbaviť len poukazom na existenciu iného prostriedku ochrany, ale na tom, že žalobkyňa neprekázala jeden z nevyhnutných kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za škodu.

23.9. Dovolací súd preto uzatvára, že právny záver odvolacieho súdu o neexistencii príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom policajného orgánu a žalobkyňou uplatnenou škodou je z pohľadu nastolenej dovolacej argumentácie vecne udržateľný a nepredstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

24. Žalobkyňa napokon namietala aj nesprávne právne posúdenie rozsahu škody, keď mala za to, že jej mala byť priznaná náhrada škody v celej uplatnenej výške 11 518,18 eura, teda nielen vo výške kúpnej ceny motorového vozidla 9 958,18 eura, ale aj vo výške 1 560 eur predstavujúcej hodnotu novej prevodovky.

24.1. Dovolací súd pripomína, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu, teda na otázku, ktorá bola pre jeho rozhodnutie vo veci samej určujúca. Právna otázka, na vyriešení ktorej rozhodnutie odvolacieho súdu nespočívalo, hoci sa ňou súdy nižších inštancií mohli v priebehu konania zaoberať, nemôže byť z hľadiska § 421 ods. 1 CSP považovaná za rozhodujúcu. Pre posúdenie prípustnosti dovolania pritom nie je významný subjektívny názor dovolateľky, že určitá otázka je pre ňu podstatná, ale výlučne to, či na jej vyriešení napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva.

24.2. V prejednávanej veci rozhodnutie odvolacieho súdu nespočívalo na právnom posúdení rozsahu škody ani na riešení otázky, či žalobkyni mala byť priznaná aj suma 1 560 eur predstavujúca náklady na výmenu prevodovky. Rozhodujúci dôvod napadnutého rozhodnutia spočíval výlučne v závere, že v danej veci nebol preukázaný jeden z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, a to príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom policajného orgánu a žalobkyňou uplatnenou škodou. Za tohto stavu už otázka samotného rozsahu škody nemohla mať rozhodujúci význam pre

výsledok sporu, keďže pri absencii príčinnej súvislosti nemohol byť nárok na náhradu škody úspešný ani len sčasti.

24.3. Z uvedeného dôvodu predstavuje dovolacia argumentácia žalobkyne smerujúca proti právnomu posúdeniu rozsahu škody len polemiku s čiastkovým záverom súdu prvej inštancie, prípadne s otázkou, ktorá stratila rozhodujúci význam po tom, čo odvolací súd založil svoje rozhodnutie na neexistencii príčinnej súvislosti. Takto nastolená otázka je preto z pohľadu § 421 ods. 1 CSP len akademická, keďže jej prípadné zodpovedanie by samo osebe nemohlo viesť k zmene alebo zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Dovolanie preto ani v tejto časti nie je prípustné.

25. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne smerujúce voči meritórnemu výroku napadnutého rozhodnutia (výrok I.) odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

II.

26. Dovolateľka v podanom dovolaní napadla aj výrok o trovách konania. Namietala, že súdy pri rozhodovaní o trovách konania opomenuli zohľadniť a osobitne rozhodnúť o trovách predchádzajúceho dovolacieho konania, hoci po zrušení skorších rozhodnutí dovolacím súdom bolo potrebné rozhodnúť aj o tomto nároku, a to s poukazom na § 453 ods. 3 CSP.

27. Hoci dovolateľka túto výhradu formálne subsumovala pod nesprávne právne posúdenie veci, posudzujúc jej obsah podľa čl. 11 ods. 1 a § 124 ods. 1 CSP je zrejmé, že v skutočnosti namietala procesnú vadu zodpovedajúcu § 420 písm. f) CSP, spočívajúcu v tom, že odvolací súd pri rozhodovaní o trovách konania opomenul rozhodnúť aj o trovách predchádzajúceho dovolacieho konania, hoci po zrušení skorších rozhodnutí dovolacím súdom bolo potrebné vyporiadať aj tento nárok.

28. Predmetom dovolacieho prieskumu v tejto časti je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku o nároku na náhradu trov konania. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou civilného sporového konania, a ako také spadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, prostredníctvom ktorého sa zaručuje každému základné právo na súdnu ochranu. Všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu. Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy), určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v procesnom predpise, ktorú treba vykladať v súlade s vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred dovolacím súdom o danej otázke končí, možno považovať rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, preto je preskúmateľné v dovolacom konaní v zmysle § 420 CSP (I. ÚS 387/2019, I. ÚS 275/2018).

29. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval aj dovolací súd vo viacerých rozhodnutiach (4Cdo/155/2020, 2Cdo/89/2020, 9Cdo/68/2021).

30. Dovolací súd dospel k záveru, že v tejto časti je dovolanie dôvodné. Odvolací súd v bode 39. odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanej priznal proti žalobkyni plný nárok na náhradu trov konania, keďže mala vo veci plný úspech. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je však zrejmé, že odvolací súd vôbec nezohľadnil skutočnosť, že v prejednávanej veci už predtým prebehlo dovolacie konanie, v ktorom bola žalobkyňa úspešná, ani neuviedol ustanovenie § 453 ods. 3 CSP, ktoré na takú procesnú situáciu výslovne dopadá.

31. Práve podľa § 453 ods. 3 CSP platí, že ak dovolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti na ďalšie konanie, súd, ktorému bola vec vrátená, rozhodne v novom rozhodnutí aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania. Uvedené ustanovenie vyjadruje, že dovolacie konanie predstavuje z hľadiska rozhodovania o trovách samostatnú procesnú fázu, o ktorej treba pri konečnom rozhodnutí vo veci osobitne rozhodnúť. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti zdôraznil, že základné ustanovenie o nároku na náhradu trov konania vyjadrené v § 255 CSP nevylučuje rozdielny pomer úspechu v jednotlivých štádiách konania, a teda ani samostatné rozhodnutie o trovách dovolacieho konania podľa výsledku dosiahnutého práve v tejto fáze sporu (porov. I. ÚS 453/2019).

32. V prejednávanej veci bola žalobkyňa v predchádzajúcom dovolacom konaní úspešná, keď dovolací súd skoršie rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Napriek tomu odvolací súd v napadnutom rozhodnutí rozhodol len o trovách konania pred súdom prvej inštancie a o trovách odvolacieho konania, pričom trovy predchádzajúceho dovolacieho konania vôbec nevzal do úvahy ani v odôvodnení nevysvetlil, z akého dôvodu o nich nerozhodol. Takýto postup je v rozpore s § 453 ods. 3 CSP a má za následok neúplnosť a neudržateľnosť výroku o trovách konania.

33. Dovolací súd preto uzatvára, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je vo výroku o trovách konania postihnuté vadou podľa § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd totiž nesprávnym procesným postupom opomenul rozhodnúť aj o trovách predchádzajúceho dovolacieho konania, hoci na to bol viazaný § 453 ods. 3 CSP, a tým zasiahol do práva žalobkyne na spravodlivý proces v tejto časti konania.

34. Vzhľadom na uvedené dôvody dovolací súd považoval uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP vo vzťahu k napadnutému výroku o náhrade trov konania za dôvodný, preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil vo výroku o trovách konania v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

35. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne vec v rozsahu zrušenia prejednať a rozhodnúť. Vysloveným právnym názorom vyplývajúcim z tohto uznesenia je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

36. O trovách tohto dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 1 a 3 CSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.